

Fremsat den 2. oktober 2013 af justitsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Gennemførelse af den reviderede Dublinforordning af 26. juni 2013)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 863 af 25. juni 2013, som ændret ved lov nr. 572 af 31. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 29 a, stk. 1, ændres »afvises, overføres eller tilbageføres« til: »afvises eller overføres«.

2. I § 29 a, stk. 2, ændres »Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne,« til: »Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne,«.

3. I § 34, stk. 1, ændres »udvises, afvises, overføres eller tilbageføres eller udsendes« til: »udvises, afvises, overføres eller udsendes«.

4. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »overførsel eller tilbageførsel eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a« til: »eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5«.

5. I § 36, stk. 1, indsættes som nyt pkt. efter 1. pkt.:

»Med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a kan politiet bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

6. § 37, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Ved frihedsberøvelsens iværksættelse skal politiet skriftligt gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., på et sprog, som udlændingen forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.«

7. I § 37, stk. 5, ændres »afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel eller udsendelse« til: »afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse«.

8. I § 37, stk. 7, indsættes som 2. pkt.:

»Politiet giver ved iværksættelsen af en frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 2. pkt., udlændingen en skriftlig oversættelse af de væsentligste elementer i afgørelsen på et sprog, som udlændingen forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.«

9. § 37, stk. 9, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 9. Frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 2. pkt., må ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden en måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7 har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse. Er der ikke indgivet en sådan ansøgning, må frihedsberøvelsen ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse inden en måned fra det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstedeværelse i landet er kommet til udlændingemyndighedernes kendskab. Fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke længere har opsættende virkning, må frihedsberøvelse ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger seks uger. Frihedsberøvelsen skal være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe afvisningen eller overførslen er under forberedelse og gennemføres med omhu.

Stk. 10. Frihedsberøvelse efter § 36 med henblik på afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller udsendelse, skal finde sted i særlige faciliteter. Hvis dette ikke er

muligt, skal den frihedsberøvede holdes adskilt fra almindelige indsatte. Uledsagede mindreårige må ikke frihedsberøves i fængsler.«

10. I § 37 d, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »Dansk Flygtningehjælp«: »og for De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).«

11. I § 37 e, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »Dansk Flygtningehjælp«: »og De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).«

12. I § 43, stk. 2, indsættes efter 3. pkt.:

»Endvidere afholdes udgifterne til overførsel af en udlænding til en anden medlemsstat efter reglerne i kapitel 5 a endeligt af statskassen.«

13. I § 43, stk. 3, 1. pkt., ændres »afvist, overført eller tilbageført« til: »afvist eller overført«.

14. I § 48 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »afvisning, overførsel eller tilbageførsel« til: »afvisning eller overførsel«.

15. I § 48 a, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Dette gælder tilsvarende for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som har søgt asyl i en anden medlemsstat uden at have opnået international beskyttelse.«

16. I § 48 a, stk. 2 og § 48 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel og udsendelse« til: »afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse«.

17. §§ 48 c og 48 d ophæves.

18. I § 53, stk. 6, ændres »stk. 8-10.« til: »stk. 8-11.«

19. I § 53 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.«

Stk. 8-12 bliver herefter stk. 9-13.

20. § 53 a, stk. 1, nr. 1, ophæves og i stedet indsættes:

- »1) Afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a.
- 2) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.«

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

21. I § 53 a, stk. 2, indsættes før 1. pkt.:

»Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, der indgives til Udlændingestyrelsen senere end 7 dage, efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises.«

22. I § 55 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Stk. 1 finder ikke anvendelse i sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, medmindre sagen er henvist til behandling efter § 53, stk. 6.«

23. I § 56, stk. 1, ændres »§ 53, stk. 6 eller 8-10.« til: »§ 53, stk. 6 eller 8-11.«

24. § 56, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Sager, der behandles efter § 53, stk. 8-11, behandles på skriftligt grundlag. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan henvise en sag vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, der behandles efter § 53, stk. 6, til mundtlig behandling, hvis særlige forhold gør det påkrævet.«

25. To steder i § 58 c, stk. 1, 1. pkt., og i § 58 c, stk. 1, 2. pkt., ændres »artikel 21« til: »artikel 34«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

§ 3

Stk. 1. Loven finder anvendelse på ansøgninger om international beskyttelse, der indgives efter lovens ikrafttræden, samt på anmodninger om overtagelse eller tilbagetagelse, som er fremsendt til en anden medlemsstat efter lovens ikrafttræden, uanset hvornår ansøgningen er indgivet.

Stk. 2. Hvis en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse er fremsendt til en anden medlemsstat før lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

1.1. Lovforslagets indhold

1.2. Lovforslagets baggrund

2. LOVFORSLAGETS INDHOLD

2.1. Den nye Dublinforordnings gennemførelse i dansk ret

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2. Den nye Dublinforordnings anvendelsesområde

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Den nye Dublinforordnings artikel 24, stk. 1

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3. Afgørelser om overførsel efter den nye Dublinforordning

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Den nye Dublinforordnings artikel 26, stk. 1

2.3.3. Justitsministeriets overvejelser

2.4. Klage over afgørelser om overførsel til en anden medlemsstat

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1-3

2.4.3. Justitsministeriets overvejelser

2.4.3.1. Klageadgang til Flygtningenævnet

2.4.3.2. Klagefrist

2.4.3.3. Opsættende virkning

2.4.3.4. Retshjælp

2.5. Frihedsberøvelse med henblik på overførsel

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 1-4

2.5.3. Justitsministeriets overvejelser

2.5.3.1. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvelse på grund af væsentlig risiko for, at udlændingen forsvinder

2.5.3.2. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvelsens tidsmæssige udstrækning

2.5.3.3. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvede ansøgerees garantier

2.5.3.4. Forslag til ændring vedrørende vilkår under frihedsberøvelsen

2.6. Omkostningerne ved overførsler til en anden medlemsstat

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Den nye Dublinforordnings artikel 30, stk. 1

2.6.3. Justitsministeriets overvejelser

2.7. Overgangsordning

3. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR DET OFFENTLIGE

4. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR ERHVERVSLIVET MV.

5. ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR BORGERNE

6. MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER

7. FORHOLDET TIL EU-RETEN

8. HØRTE MYNDIGHEDER

9. SAMMENFATTENDE SKEMA

1. Indledning og baggrund

1.1. Lovforslagets indhold

Dette lovforslag har til formål at gennemføre de nødvendige lovændringer som følge af Danmarks gennemførelse af Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.

Forordningen erstatter Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne, der blev gennemført ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodaforordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag mv.).

Med lovforslaget foreslås det bl.a., at definitionen af Dublinforordningen ændres, jf. herved lovforslagets nr. 2, at der indføres frister for udstrækningen af frihedsberøvelser med henblik på overførelse til en anden medlemsstat, jf. herved lovforslagets nr. 9, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser om overførelse til en anden medlemsstat tillægges Flygtningenævnet, at sådanne klager skal indgives inden for en nærmere fastsat frist, og at klager tillægges opsættende virkning, jf. herved lovforslagets nr. 20-21.

1.2. Lovforslagets baggrund

Den 8. december 2008 fremsatte Kommissionen forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne.

Forslaget blev endeligt vedtaget som Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, den 26. juni 2013. Den 5. juli 2013 gav EU-repræsentationen i Bruxelles efter anmodning fra Justitsministeriet Kommissionen besked om, at

Danmark har truffet beslutning om at gennemføre den nye Dublinforordning i dansk ret.

Den nye Dublinforordning bygger på de samme principper om ansvarsfastlæggelse som Dublinkonventionen, der blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 387 af 6. juni 1991, der trådte i kraft den 1. september 1997, og den gældende Dublinforordning, der blev gennemført ved lov nr. 323 af 18. maj 2005, som trådte i kraft den 1. april 2006. Ansvar for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse påhviler herefter først og fremmest den medlemsstat, der har spillet den største rolle i forbindelse med ansøgerens indrejse i og ophold på medlemsstaternes område.

Desuden fastholder den nye Dublinforordning generelt den gældende Dublinforordnings principper, idet den hovedsageligt fastlægger medlemsstaternes forpligtelser over for hinanden og kun indeholder bestemmelser, der regulerer medlemsstaternes forpligtelser over for asylansøgere, der er underlagt Dublinproceduren, for så vidt som disse bestemmelser påvirker forløbet af procedurene mellem medlemsstaterne eller er nødvendige for at sikre overensstemmelse med andre asylinstrumenter.

Med henblik på at imødekomme en række mangler, som Kommissionen konstaterede i forbindelse med evalueringen af Dublinsystemet i 2007, herunder i forhold til effektiviteten af det system, der blev indført med bestemmelserne i den gældende Dublinforordning, og beskyttelsesniveauet for ansøgere om international beskyttelse, der er underlagt Dublinproceduren, indeholder den nye Dublinforordning også en række ændringer med henblik på at sikre, at der tages tilstrækkeligt hensyn til behovene hos ansøgere om international beskyttelse under ansvarsfastlæggelsesproceduren. Samtidig bidrager den nye forordning til en bedre håndtering af situationer med særligt pres på medlemsstaternes modtagelsesfaciliteter og asylsystemer og situationer, hvor der er et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau for ansøgere om international beskyttelse.

De væsentligste ændringer i den nye Dublinforordning vedrører 1) styrkelse af retsgarantiene for ansøgerne, herunder klarere tidsfrister for sagens afgørelse samt frister for en eventuel frihedsberøvelses udstrækning, løbende information om anvendelse af og afgørelser efter forordningens bestemmelser og personlige samtaler med ansøgerne, 2) indførelse af bestemmelser om effektive retsmidler, herunder effektiv klageadgang til en domstol eller et domstolslignende organ og i den forbindelse adgang til at få tillagt klagen op-

sættende virkning samt adgang til juridisk bistand, 3) udvidede hensyn til uledsagede mindreårige samt 4) indførelse af et tidligt varslings- og beredskabssystem med henblik på at yde støtte til de af medlemsstaternes asylsystemer, der måtte være under pres.

Den nye Dublinforordning er omfattet af det danske forbehold om retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), og Danmark deltog således ikke i vedtagelsen, ligesom forordningen ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Danmark har imidlertid en parallelaftale i forhold til den gældende Dublinforordning, der giver Danmark ret til fortsat at være tilsluttet retsaktens med ændringer på mellemstatsligt grundlag, såfremt Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen heraf giver meddelelse til Kommissionen om, at Danmark vil gennemføre indholdet af ændringerne i national lovgivning, jf. herved aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om fastlæggelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i Danmark eller en anden EU-medlemsstat, og om "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublinkonventionen.

Før forhandlingerne af Kommissionens forslag til ændring af Dublinforordningen blev indledt, blev Folketingets Europaudvalg orienteret om forslaget ved grundnotat af 14. april 2009 (UUI alm. del – bilag 125). Forslaget havde ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik, men et samlenotat vedrørende Kommissionens asylforslag blev forud for et rådsmøde (RIA) den 27. og 28. november 2008 fremsendt til udvalgene. Folketingets Europaudvalg er løbende blevet orienteret om sagen forud for relevante rådsmøder.

Den 30. november 2012 forelagde justitsministeren den endelige tekst til forslaget for Folketingets Europaudvalg med henblik på indhentelse af mandat til, at regeringen over for Kommissionen kunne tilkendegive, at Danmark vil gennemføre ændringerne i dansk ret. Et enigt udvalg gav mandat hertil.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Den nye Dublinforordnings gennemførelse i dansk ret

2.1.1. Gældende ret

Ved lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven (EF-asylkonventionen) blev det retlige grundlag for Danmarks gennemførelse af EF-asylkonventionen (også kaldet Dublinkonventionen) etableret med udlændingelovens § 29 a.

Dublinkonventionen lovfæstede på internationalt niveau princippet om, at kun én medlemsstat, der blev udpeget efter nogle nærmere fastsatte kriterier, skulle have ansvaret for

behandlingen af en asylansøgning, der blev indgivet i et af EF-landene. En medlemsstat til konventionen kunne herefter, i det omfang den mente, at en anden medlemsstat var ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl, anmode den pågældende medlemsstat om at overtage eller tilbagetage en asylansøger.

Bestemmelsen i § 29 a fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodacforordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag mv.) som konsekvens af Danmarks gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne (den gældende Dublinforordning), der afløste Dublinkonventionen.

Det følger af udlændingelovens § 29 a, stk. 1, at en udlænding kan afvises, overføres eller tilbageføres til et andet EU-land efter reglerne i Dublinforordningen eller efter en overenskomst eller et hertil svarende arrangement, som Danmark har indgået med et eller flere lande i tilslutning til Dublinforordningen.

Det følger videre af bestemmelsens stk. 2, at Dublinforordningen i udlændingelovens forstand forstås som Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 29. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne, med senere ændringer.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som konsekvens af Danmarks gennemførelse af den nye Dublinforordning foreslås, at definitionen af Dublinforordningen i udlændingelovens § 29 a, stk. 2, ændres, således at der ved Dublinforordningen herefter forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.

Desuden foreslås en sproglig præcisering af udlændingelovens § 29 a, stk. 1, med henblik på at skabe overensstemmelse med den terminologi, der anvendes i Dublinforordningerne. Det bemærkes, at der ikke herved er tilsigtet nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

2.2. Den nye Dublinforordnings anvendelsesområde

2.2.1. Gældende ret

Påberåber en udlænding sig at være omfattet af udlændingelovens § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt af-

gørelse om afvisning, overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller § 28, stk. 2, 3 eller 5, jf. stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller udvisning efter § 25, nr. 2, eller § 25 b og i givet fald udsendelse, jf. herved udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. pkt. Efter bestemmelsens ordlyd er anvendelsen af den gældende Dublinforordning således begrænset til tilfælde, hvor den pågældende udlænding søger asyl i Danmark på baggrund af FN's flygtningekonvention af 28. juli 1951, eller hvor den pågældende ved tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Såfremt den pågældende udlænding ikke søger om asyl i Danmark, finder udlændingelovens bestemmelser om anvendelse af Dublinforordningen således ikke anvendelse.

2.2.2. Den nye Dublinforordnings artikel 24, stk. 1

Det følger af den nye Dublinforordnings artikel 24, stk. 1, at når en medlemsstat, på hvis område en person som omhandlet i forordningens artikel 18, stk. 1, litra b, c eller d, opholder sig uden opholdstilladelse, og som ikke har modtaget nogen ny ansøgning om international beskyttelse, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig i henhold til artikel 20, stk. 5, og artikel 18, stk. 1, litra b, c eller d, kan den anmode denne anden medlemsstat om at tilbagetage den pågældende.

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Artikel 24, stk. 1, i den nye Dublinforordning afspejler ikke en tilsvarende bestemmelse i den gældende Dublinforordning, men indebærer, at forordningen tillige finder anvendelse i forhold til udlændinge, som opholder sig i en medlemsstat uden opholdstilladelse, men som ikke nødvendigvis har søgt asyl i opholdslandet.

Med henblik på gennemførelse af den nye Dublinforordnings artikel 24, stk. 1, i dansk ret foreslås det, at anvendelsesområdet for forordningen afspejles i udlændingelovens § 48 a, stk. 1, således at bestemmelsen tillige finder anvendelse i forhold til udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse og ikke søger om asyl i Danmark, og som har en ansøgning om asyl under behandling i en anden medlemsstat, eller som har trukket en ansøgning herom i en anden medlemsstat tilbage, eller som er blevet meddelt afslag herpå i en anden medlemsstat.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15.

2.3. Afgørelser om overførsel efter den nye Dublinforordning

2.3.1. Gældende ret

Det følger som nævnt af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, at såfremt en udlænding påberåber sig at være omfattet af lovens § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning, overførsel eller tilbageførsel efter reglerne

i kapitel 5 a, eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller § 28, stk. 2, 3 eller 5, jf. stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller udvisning efter § 25, nr. 2, eller § 25 b og i givet fald udsendelse.

Bestemmelsen i § 48 a, stk. 1, blev indført ved lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven i forbindelse med Danmarks gennemførelse af Dublinkonventionen.

Dublinkonventionen tog ikke stilling til, hvornår en afgørelse efter konventionen måtte anses for at være truffet. Det fremgår imidlertid af de almindelige bemærkninger til gennemførelsesloven (Folketingstidende 1990-91, Tillæg A, sp. 5707), at selve fremsættelsen af en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse til en anden medlemsstat efter Dublinkonventionen måtte indebære, at der blev truffet afgørelse i sagen i forvaltningsretlig forstand.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at afgørelsen imidlertid var betinget i den forstand, at den først fik virkning for udlændingen, når det ansvarlige EF-land i givet fald imødekom anmodningen om overtagelse eller tilbagetagelse, hvorefter anmodningen kunne effektueres.

Praksis er i dag indrettet herefter. Når en udlænding indgiver ansøgning om asyl i Danmark, afholder Udlændingestyrelsen en såkaldt oplysnings- og motivsamtale med ansøgeren. Samtalen, der altid foregår under medvirken af en tolk, afholdes bl.a. med henblik på at afgøre, hvorvidt en anden medlemsstat efter reglerne i den gældende Dublinforordning er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen. Afgør Udlændingestyrelsen på baggrund af søgning i Eurodac og de oplysninger, der er fremkommet under samtalen, at den pågældende udlænding skal overføres til en anden medlemsstat, oplyses den pågældende om afgørelsen og begrundelsen herfor, ligesom der oplyses om klageadgangen til Justitsministeriet, jf. herved udlændingelovens § 48 d.

Afgørelsen træffes så vidt muligt i umiddelbar forlængelse af samtalen og udleveres til eller forkyndes for den pågældende på stedet. Når Udlændingestyrelsen herefter modtager en accept fra den anmodede medlemsstat – efter den gældende Dublinforordnings artikel 18, stk. 1, senest 2 måneder efter anmodning om overtagelse eller senest 1 måned efter anmodning om tilbagetagelse er fremsat, jf. herved artikel 20, stk. 1, litra b – orienteres den pågældende udlænding herom samt om, at afgørelsen nu vil blive effektueret af politiet. Den pågældende bliver herefter sat i såkaldt udsendesposition, og den pågældendes udrejse arrangeres af Rigspolitiet så vidt muligt i løbet af de følgende 10 dage.

2.3.2. Den nye Dublinforordnings artikel 26, stk. 1

Det følger af den nye Dublinforordnings artikel 26, stk. 1, at når den anmodede medlemsstat accepterer at overtage eller tilbagetage en ansøger eller en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c eller d, meddeler den anmodende medlemsstat den pågældende afgørelsen om, at vedkommende skal overføres til den ansvarlige medlemsstat, og i givet fald afgørelsen om ikke at behandle vedkommendes an-

søgning om international beskyttelse. Hvis en juridisk rådgiver eller anden rådgiver repræsenterer udlændingen, kan medlemsstaterne vælge at meddele afgørelsen til en sådan rådgiver i stedet for til den pågældende selv, og hvor det er relevant, give udlændingen meddelelse om afgørelsen.

Efter forordningens artikel 26, stk. 2, skal den i stk. 1 omhandlede afgørelse indeholde oplysninger om de retsmidler, som er til rådighed, herunder om retten til eventuelt at anmode om opsættende virkning, og om fristerne for anvendelse af disse retsmidler og for gennemførelsen af overførslen og skal om nødvendigt omfatte oplysninger om, hvor og hvornår den pågældende skal møde op, hvis vedkommende selv tager til den ansvarlige medlemsstat.

Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at oplysninger om personer eller enheder, der kan yde retshjælp til den pågældende, videregives til vedkommende sammen med den i stk. 1 omhandlede afgørelse, såfremt disse oplysninger ikke allerede er blevet meddelt.

Det følger herudover af forordningens artikel 26, stk. 3, at hvis den pågældende ikke bistås eller repræsenteres af en juridisk rådgiver eller anden rådgiver, skal medlemsstaterne underrette vedkommende om de vigtigste elementer i afgørelsen, som altid skal omfatte oplysninger om tilgængelige retsmidler og fristerne for anvendelse af sådanne retsmidler, på et sprog, som den pågældende forstår eller med rimelighed formodes at forstå.

2.3.3. Justitsministeriets overvejelser

Artikel 26 i den nye Dublinforordning viderefører princippet fra artikel 19, stk. 2, og artikel 20, stk. 1, litra e, i den gældende Dublinforordning om den anmodende medlemsstats pligt til at oplyse om afgørelser om overførsler efter forordningen. Omfanget af denne pligt udvides imidlertid med den nye Dublinforordning, herunder bl.a. med krav om klagevejledning og mulighed for opsættende virkning samt om fristerne for eventuel klage.

Med lovforslaget foreslås den hidtidige praksis videreført således, at Udlændingestyrelsen på baggrund af de oplysninger, der er fremkommet ved en søgning i Eurodac og under oplysnings- og motivsamtalen, træffer afgørelse om, hvorvidt den pågældende udlænding skal overføres til en anden medlemsstat.

Justitsministeriet finder det fortsat mest hensigtsmæssigt, at Udlændingestyrelsens afgørelse så vidt muligt træffes allerede i forbindelse med eller i umiddelbar forlængelse af oplysnings- og motivsamtalen, idet den pågældende udlænding således allerede på et tidligt tidspunkt i processen og umiddelbart efter, at afgørelsen er kommet til udlændingens kendskab, får vejledning om klageadgang og retshjælp mv. Det sikres herved, at processen og dermed udlændingens uvished ikke forlænges unødigt, hvilket er i overensstemmelse med Dublinforordningens grundlæggende hensyn til hurtig og effektiv sagsbehandling. Hertil kommer, at det er lettere for udlændingen at klage i forbindelse med oplys-

nings- og motivsamtalen, hvor der er personlig kontakt med udlændingemyndighederne, og hvor der er en tolk til stede.

Udlændingen vejledes om klageadgang mv. og i øvrigt i overensstemmelse med den nye Dublinforordning og forvaltningslovens regler, herunder om at afgørelsen kan påklages til Flygtningenævnet inden for 7 dage, at klagen vil have opsættende virkning og adgangen til retshjælp.

Påklages sagen og ønsker udlændingen retshjælp, jf. nærmere herom afsnit 2.4.3.4, orienteres Dansk Flygtningehjælp.

2.4. Klage over afgørelser om overførsel til en anden medlemsstat

2.4.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 48 d, at Udlændingestyrelsens afgørelser efter lovens §§ 48 a-c kan påklages til justitsministeren. En sådan klage har ikke opsættende virkning.

Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet i praksis, når en klage modtages, så vidt muligt inden for 10 dage tager stilling til, hvorvidt der konkret er behov for at udsætte udrejsen, indtil der er indhentet yderligere dokumentation i sagen, eller indtil der er truffet afgørelse i klagesagen.

Flygtningenævnet, der blev oprettet ved lov nr. 226 af 8. juni 1983, behandler klager vedrørende asyl og visse asylrelaterede afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i første instans, jf. udlændingelovens § 53 a.

Flygtningenævnet består af en formand, et antal næstformænd og andre medlemmer. Medlemmerne er uafhængige og kan ikke modtage eller søge instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation, jf. udlændingelovens § 53, stk. 1.

Flygtningenævnets formand skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og næstformændene skal være dommere. De andre medlemmer skal være advokater, indstilles af Dansk Flygtningehjælp, gøre tjeneste i Udenrigsministeriets departement eller gøre tjeneste i Justitsministeriets departement, jf. udlændingelovens § 53, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 53, stk. 3, beskikkes Flygtningenævnets medlemmer af Flygtningenævnets formandskab efter indstilling fra henholdsvis Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Dansk Flygtningehjælp, udenrigsministeren og justitsministeren. Medlemmerne beskikkes for en periode på højst 4 år og har ret til genbeskikkelse for en periode på yderligere 4 år. Herefter kan genbeskikkelse ikke finde sted, jf. udlændingelovens § 53, stk. 4.

Hvervet som medlem ophører, når medlemmet fratræder efter eget ønske, eller når betingelser for medlemmets beskikkelse ikke længere er opfyldt. Beskikkelsen ophører senest ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år, jf. § 53, stk. 4.

Retsplejelovens §§ 49-50 om afsættelse af dommere finder tilsvarende anvendelse med hensyn til Flygtningenævnets medlemmer, jf. herved § 53, stk. 1. Det betyder, at medlemmerne kan afsættes ved dom, og at Den Særlige Klagerets kompetence i forhold til dommere finder tilsvarende anvendelse på medlemmer af Flygtningenævnet.

Ved Flygtningenævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand, en advokat, et medlem, der indstilles af Dansk Flygtningehjælp, et medlem, der gør tjeneste i Udenrigsministeriets departement, og et medlem, der gør tjeneste i Justitsministeriets departement, jf. udlændingelovens § 53, stk. 6.

Visse sagstyper behandles imidlertid af formanden eller en næstformand alene, jf. udlændingelovens § 53, stk. 8-10. Efter § 53, stk. 8, behandles sager, hvor asylansøgningen efter Udlændingestyrelsens opfattelse er åbenbart grundløs, men hvor Dansk Flygtningehjælp ikke har kunnet tilslutte sig Udlændingestyrelsens vurdering, således ikke på et nævns-møde, medmindre der er grund til at antage, at nævnet vil ændre Udlændingestyrelsens afgørelse.

Sager, hvor betingelserne for at opnå asyl må anses for at være opfyldt, behandles ligeledes af formanden eller en næstformand alene, jf. § 53, stk. 9, ligesom sager, hvor der er anmodet om genoptagelse af en afgørelse truffet af Flygtningenævnet, når der er grund til at antage, at nævnet ikke vil ændre sin afgørelse, behandles af formanden eller en næstformand, jf. § 53, stk. 10.

Sager, der er omfattet af udlændingelovens § 53, stk. 8-10, behandles på skriftligt grundlag, jf. udlændingelovens § 56, stk. 3.

Flygtningenævnets afgørelser er endelige, jf. udlændingelovens § 56, stk. 8.

2.4.2. Den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1-3

Efter den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1, har ansøgeren eller en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c eller d, ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.

Det følger videre af artikel 27, stk. 2, at medlemsstaterne fastsætter en rimelig frist, inden for hvilken den pågældende kan udøve retten til effektive retsmidler efter stk. 1.

Med henblik på tilfælde, hvor afgørelser om overførsel påklages eller indbringes, skal det i medlemsstaternes nationale lovgivning efter artikel 27, stk. 3, litra a-c fastsættes:

*at*klagen eller indbringelsen giver personen ret til at forblive på den pågældende medlemsstats område, indtil resultatet af klagen eller indbringelsen foreligger, jf. litra a, eller

*at*overførslen suspenderes automatisk, og at denne suspension udløber efter en vis rimelig periode, i løbet af hvilken en

domstol eller et domstolslignende organ efter nøje og stringent undersøgelse skal have truffet en afgørelse om at tillægge en klage eller indbringelse opsættende virkning, jf. litra b, eller

*at*den pågældende har lejlighed til inden for en rimelig frist at anmode en domstol eller et domstolslignende organ om at udsætte gennemførelsen af afgørelsen om overførsel, indtil der foreligger et resultat af vedkommendes klage eller indbringelse. Medlemsstaten skal i den forbindelse sikre, at der findes effektive retsmidler ved at udsætte overførslen, indtil afgørelse om den første anmodning om udsættelse er truffet. Enhver afgørelse om, hvorvidt gennemførelsen af afgørelsen om overførsel udsættes, skal træffes inden for en rimelig frist, idet der skal kunne foretages en nøje og stringent undersøgelse af anmodningen om udsættelse. Herudover skal en afgørelse om ikke at udsætte gennemførelsen af overførslen indeholde oplysning om den begrundelse, som den er baseret på, jf. litra c.

2.4.3. Justitsministeriets overvejelser

2.4.3.1. Klageadgang til Flygtningenævnet

Den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1, viderefører princippet om adgang til prøvelse i den gældende Dublinforordnings artikel 19, stk. 2, og artikel 20, stk. 1, litra e, hvoraf det følger, at afgørelser om overtagelse eller tilbagetagelse kan påklages eller indbringes for en domstol. Den nye forordnings artikel 27, stk. 1, indebærer imidlertid i modsætning til den tilsvarende bestemmelse i den gældende forordning, at klagesagsbehandlingen skal varetages af en domstol eller et domstolslignende organ.

Med henblik på gennemførelse af den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1, foreslås det, at klagesagsbehandlingen overføres fra Justitsministeriet til Flygtningenævnet.

Justitsministeriet finder, at Flygtningenævnet på grund af sin sammensætning og uafhængighed opfylder betingelsen om et domstolslignende organ i den nye Dublinforordnings forstand.

Justitsministeriet finder endvidere, at Flygtningenævnet hense- til dets organisation, sammensætning og nuværende opgaveporteføje mest hensigtsmæssigt kan varetage opgaven som rekursmyndighed for afgørelser om overførsel efter forordningen.

Det foreslås, at afgørelsen om overførsel efter udlændingelovens kapitel 5 a som altovervejende hovedregel træffes af formanden eller en næstformand alene og på skriftligt grundlag, men at sagerne i helt særlige tilfælde kan henvises til behandling i nævnet, jf. § 53, stk. 6, og helt undtagelsesvist til mundtlig behandling.

Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at en række andre asylrelaterede afgørelser allerede i dag træffes af formanden eller en næstformand alene. Det gælder således sager, hvor asylansøgningen efter Udlændingestyrelsens

opfattelse er åbenbart grundløs, men hvor Dansk Flygtningehjælp ikke har kunnet tilslutte sig Udlændingestyrelsens vurdering, medmindre der er grund til at antage, at nævnet vil ændre Udlændingestyrelsens afgørelse. Det samme gælder sager, hvor betingelserne for at opnå asyl må anses for at være opfyldt, samt sager, hvor der er anmodet om genoptagelse af en afgørelse truffet af Flygtningenævnet, når der er grund til at antage, at nævnet ikke vil ændre sin afgørelse, jf. § 53, stk. 8-10 (som efter forslaget bliver stk. 9-11).

Justitsministeriet finder desuden, at det forhold, at der er tale om afgørelse af et processuelt spørgsmål om, hvorvidt en asylansøgning skal behandles i Danmark eller et andet EU-land, gør det ubetænkeligt, at sagen afgøres på formandskompetence. Det bemærkes endvidere, at Justitsministeriet har haft en meget lav omgørelsesprocent i sager om overførsel efter den gældende Dublinforordning.

Endvidere fastsætter den nye Dublinforordning i vidt omfang absolutte tidsfrister for overførsel, jf. herved artikel 29, stk. 1. Det vil således være hensigtsmæssigt, at afgørelsen træffes på formandskompetence, hvilket må forventes at være væsentligt hurtigere og i øvrigt ressourcebesparende.

Endelig har Justitsministeriet lagt vægt på, at formands- og næstformandsposten i nævnet bestrides af en dommer, jf. herved udlændingelovens § 53, stk. 2.

Forslaget indebærer således, at klager over afgørelser efter den nye Dublinforordning som udgangspunkt skal behandles på formandskompetence. Justitsministeriet foreslår dog samtidig, at formanden eller næstformanden i helt særlige tilfælde kan henvise sagen til skriftlig behandling i nævnet.

Henvisning af sager til skriftlig behandling kan være relevant i sager, der rejser spørgsmål af væsentlig principiel betydning. Det kan navnlig være spørgsmål om forholdene i asylsystemet i den medlemsstat, hvortil udlændingen skal overføres, eller spørgsmål om fastlæggelsen af Flygtningenævnets praksis i forhold til en given bestemmelse i forordningen.

I sager, hvor der opstår væsentlige principielle spørgsmål, kan særlige forhold herudover helt undtagelsesvist gøre det påkrævet, at sagen behandles mundtligt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis det skønnes nødvendigt for oplysningen af sagen, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring for nævnet.

Både af hensyn til den usikre situation, som en udlænding i Dublinproceduren befinder sig i, og ud fra ressourcemæssige betragtninger, herunder indkvarteringsomkostningerne og modtagelseskapaleteten i asylsystemet, finder Justitsministeriet det af væsentlig betydning, at klagesager om overførsel efter Dublinforordningen afgøres hurtigst muligt.

Det forudsættes, at klagesager, der ikke indeholder spørgsmål af væsentlig principiel betydning, og som derfor behandles på formandskompetence i Flygtningenævnet, som udgangspunkt skal kunne afgøres af Flygtningenævnet

inden 10 hverdage, fra Flygtningenævnet modtager klagen fra Udlændingestyrelsen. Justitsministeriet lægger herved vægt på, at der er tale om sager af mindre kompliceret karakter vedrørende et processuelt spørgsmål, og at omgørelsesprocenten erfaringsmæssigt er meget lav.

Som beskrevet i afsnit 2.3.1 og 2.3.3 vil udlændingen som udgangspunkt allerede i forbindelse med oplysnings- og motivsamtalen blive orienteret om Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel samt vejledt om klageadgang, opsættende virkning og adgang til retshjælp mv. Såfremt afgørelsen påklages, vil behandlingen af klagesagen i Flygtningenævnet skulle afvente den anmodede medlemsstats accept af overførslen. Udlændingen vil i den mellemliggende periode have mulighed for – eventuelt med juridisk bistand fra Dansk Flygtningehjælp – at forberede klagesagen, herunder udfærdige og indgive eventuelt skriftlige indlæg for Flygtningenævnet.

For at sikre den hurtigst mulige klagesagsbehandling skal skriftlige indlæg indgives hurtigst muligt til Udlændingestyrelsen. Det bør som altovervejende hovedregel ske inden for den tidsperiode, hvor Udlændingestyrelsen afventer den anmodede medlemsstats accept af overførslen.

Når Udlændingestyrelsen modtager den anmodede medlemsstats accept, videresender styrelsen straks sagens akter, herunder partsrepræsentantens skriftlige indlæg samt styrelsens eventuelle bemærkninger hertil, til Flygtningenævnet, der påbegynder sagsbehandlingen.

Har Udlændingestyrelsen på tidspunktet for den anmodede medlemsstats accept af overførslen ikke modtaget noget skriftligt indlæg fra partsrepræsentanten, meddeler Udlændingestyrelsen en frist på 3 dage for indgivelse af indlæg. Indgives indlæg ikke inden for denne frist, videresendes sagens akter til Flygtningenævnet, og nævnet træffer afgørelse på det foreliggende grundlag.

Henvises sagen af Flygtningenævnets formand eller næstformand til behandling i nævnet, jf. ovenfor, finder de almindelige regler om advokatbeskikkelse anvendelse, jf. nærmere herom afsnit 2.3.4.3, og længere sagsbehandlingstid må forventes.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19-20 og 24.

2.4.3.2. Klagefrist

Der gælder i dag ikke en frist for klager over afgørelser om overførsel efter Dublinforordningen.

I praksis indgives klagen i dag dog ofte i umiddelbar forlængelse af, at Udlændingestyrelsens afgørelse med klagevejledning udleveres til eller forkyndes for den pågældende udlænding. Der er ingen formkrav til klagen, som således kan indgives ved en mundtlig tilkendegivelse.

Udlændinge overføres efter Dublinforordningen til den ansvarlige medlemsstat så vidt muligt inden 10 dage efter

modtagelse af den anmodede medlemsstats accept. Den forholdsvist hurtige overførsel til den ansvarlige medlemsstat sker dels på baggrund af de i den gældende Dublinforordning fastsatte frister, dels af hensyn til udlændingen selv, herunder udlændingens krav på hurtig og effektiv sagsbehandling. Herudover taler økonomiske hensyn for en hurtig overførsel, idet indkvarteringsomkostningerne i asylsystemet er betydelige.

Den nye Dublinforordning indeholder ligesom den gældende Dublinforordning en absolut frist i forhold til overførsel af udlændinge til den ansvarlige medlemsstat. Efter den nye forordnings artikel 29, stk. 1, skal overførsel fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat således ske, så snart det er praktisk muligt, og senest 6 måneder efter, at anmodningen om overtagelse eller tilbagetagelse er accepteret. I det omfang en klage tillægges opsættende virkning, løber de 6 måneder dog først fra klagesagens afgørelse.

Under hensyn til sagernes hastende karakter, jf. nærmere herom afsnit afsnit 2.4.3.1, og at sagsbehandlingen ikke forlænges unødigt, finder Justitsministeriet det passende, at der fastsættes en klagefrist for afgørelser efter udlændingelovens kapitel 5 a på 7 dage, jf. herved den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 2.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelser, som ønskes indbragt for Flygtningenævnet, skal således være indgivet til Udlændingestyrelsen senest 7 dage efter, at en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat er blevet meddelt den pågældende udlænding. Indgives klagen senere end dette tidspunkt, afvises sagen.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen i perioden, indtil sagen fremsendes til Flygtningenævnet, efter de almindelige forvaltningsretlige principper som udgangspunkt vil være forpligtet til at genoptage en afgjort sag, hvis der fremkommer oplysninger, som styrelsen ikke var bekendt med på tidspunktet for den oprindelige afgørelse, og som må antages at medføre en væsentlig anden vurdering af sagen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 21.

2.4.3.3. Opsættende virkning

Den nye Dublinforordning forpligter som noget nyt med artikel 27, stk. 3, medlemsstaterne til at etablere en ordning, hvorefter en klage over en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat skal kunne tillægges opsættende virkning.

Bestemmelsen opstiller tre alternative muligheder, hvorefter en klage kan tillægges opsættende virkning, jf. afsnit 2.4.2 ovenfor.

Det foreslås, at modellen i artikel 27, stk. 3, litra a, gennemføres i dansk ret, således at påklage af afgørelse om overførsel efter Dublinforordningen i alle tilfælde tillægges opsættende virkning.

Det er Justitsministeriets vurdering, at en ordning, hvor påklage automatisk har opsættende virkning, er mest hensigtsmæssig både ud fra ressourcemæssige og retssikkerhedsmæssige betragtninger. Dette skal ses i lyset af, at Flygtningenævnet i almindelighed forudsættes at træffe afgørelse i klagesager inden for kort tid, jf. nærmere herom afsnit 2.4.3.1. En sådan kort sagsbehandlingstid vil ikke være mulig, hvis Flygtningenævnet, forinden afgørelsen af selve klagesagen, vil skulle træffe selvstændig afgørelse vedrørende spørgsmålet om opsættende virkning.

Hertil kommer, at opsættende virkning ikke udelukker, at Rigspolitiet kan påbegynde planlægning af udsendelsen.

2.4.3.4. Retshjælp

Medlemsstaterne forpligtes efter den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 5, til at sikre, at en udlænding, der klager over en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat, har adgang til retshjælp og om nødvendigt til sproglig bistand i forbindelse med klagesagens behandling.

Det foreslås, at retshjælp i forhold til en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat ydes af Dansk Flygtningehjælp i de tilfælde, hvor en udlænding ønsker at påklage afgørelsen og i den forbindelse ønsker retshjælp. I henhold til den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 6, vil retshjælpen bl.a. omfatte udarbejdelse af et eventuelt skriftligt indlæg i sagen.

Dansk Flygtningehjælp er en uafhængig privat humanitær organisation, hvis formål er at hjælpe flygtninge og asylansøgere. Dansk Flygtningehjælp tilbyder allerede i dag individuel juridisk rådgivning til alle asylansøgere i Danmark. Bistanden omfatter bl.a. udarbejdelse og indgivelse af klager, genoptagelsesansøgninger, ansøgning om humanitær opholdstilladelse og andre henvendelser til myndighederne. I bl.a. sager om genoptagelse optræder Dansk Flygtningehjælp ofte som partsrepræsentant for asylansøgeren.

Dansk Flygtningehjælps rådgivning omfatter sager, hvor Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens kapitel 5 a har truffet beslutning om, at ansøgeren skal overføres til en anden medlemsstat efter reglerne i Dublinforordningen, jf. herved princippet i udlændingelovens § 48 a, stk. 3. I 2012 bistod Dansk Flygtningehjælp således omkring 300 asylansøgere i klagesager om overførsel efter reglerne i Dublinforordningen, herunder som partsrepræsentant i en stor del af sagerne.

Dansk Flygtningehjælps ressourceforbrug til organisationens nuværende rådgivningsfunktion på asylområdet finansieres delvist af staten gennem faste årlige bevillinger på finansloven.

Justitsministeriet finder, at Dansk Flygtningehjælp henset til, at organisationen allerede i vidt omfang yder bistand i klagesager vedrørende overførsel efter Dublinforordningen og har betydelig erfaring hermed, mest hensigtsmæssigt vil kunne varetage opgaven som rådgiver i sådanne klagesager.

Justitsministeriet lægger endvidere vægt på, at Dansk Flygtningehjælp har en betydelig viden om og særlige kompetencer inden for danske og internationale regler om flygtningebeskyttelse, herunder reglerne i Dublinforordningen. Herudover har Dansk Flygtningehjælp, bl.a. gennem sit samarbejde med andre europæiske organisationer på flygtningeområdet, et særligt kendskab til asylsystemerne i de medlemsstater, hvortil overførsel typisk sker efter Dublinforordningen.

Den foreslåede ordning ændrer ikke ved, at den enkelte udlænding kan lade sig repræsentere af andre, herunder en advokat, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper herom. Udlændingen må imidlertid selv afholde eventuelle udgifter hertil.

I klagesager, der henvises til behandling i nævnet jf. lovforslagets § 1, nr. 19 og 24, foreslås det, at de almindelige regler for advokatbeskikkelse i Flygtningenævnet finder anvendelse, jf. udlændingelovens § 55.

Henset til de absolutte frister, der fremover vil gælde for overførsel af udlændingen, jf. Dublinforordnings artikel 29, stk. 1, forudsættes det, at der i Flygtningenævnets forretningsorden indføres en ordning svarende til den, der i dag gælder for beskikkelse af advokater i sager, der af Udlændingestyrelsen har været forsøgt behandlet i åbenbart grundløs-proceduren, jf. forretningsordenens § 29, stk. 3.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 22.

2.5. Frihedsberøvelse med henblik på overførsel

2.5.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 36, stk. 1, kan politiet træffe bestemmelse om frihedsberøvelse af en udlænding, såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for bl.a. overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a.

Efter § 34, stk. 1, kan politiet, når det anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bl.a. bestemme, at udlændingen skal deponere sit pas, tage ophold efter politiets nærmere bestemmelse eller give møde hos politiet. Herudover kan politiet efter § 34, stk. 2, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen, bestemme, at udlændingen skal give møde hos politiet, hvis udlændingen eksempelvis indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og ikke medvirker til sagens oplysning.

Efter udlændingelovens § 37, stk. 1, skal en udlænding, der er frihedsberøvet efter § 36, medmindre den pågældende forinden løslades, inden 3 døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse, fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten beskikker en advokat for udlændingen, jf. § 37, stk. 2, 1. pkt. Efter § 37, stk. 3, træffes rettens afgørelse ved kendelse, der kan kæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Er udlændingen frihedsberøvet på afgørel-

sens tidspunkt, og findes frihedsberøvelsen lovlig, fastsættes der i kendelsen en frist for fortsat tilbageholdelse. Denne frist kan senere forlænges af retten dog højst med 4 uger ad gangen.

Der er i udlændingeloven ingen generelle regler om den tidsmæssige udstrækning af en frihedsberøvelse.

Det er således op til domstolene at træffe afgørelse om længden af en frihedsberøvelse på baggrund af en konkret proportionalitetsvurdering, jf. også artikel 5 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) i dansk ret blev der i § 37, stk. 8, indsat regler om en længste udstrækning af frihedsberøvelser med henblik på udsendelse af landet.

Det følger således af § 37, stk. 8, at frihedsberøvelse med henblik på udsendelse efter § 36 ikke må finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 måneder. Retten kan dog forlænge dette tidsrum i op til yderligere 12 måneder, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvis udsendelsesproceduren uanset alle rimelige bestræbelser kan forventes at tage længere tid som følge af udlændingens manglende medvirken til udsendelsen eller forsinkelser i forbindelse med fremskaffelse af nødvendig rejselegitimation og indrejsetilladelse.

Ved iværksættelsen af en frihedsberøvelse skal politiet gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i lovens § 37, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., om retlig prøvelse af frihedsberøvelsen og om advokatbeskikkelse, jf. herved udlændingelovens § 37, stk. 4, 1. pkt.

Det følger endvidere af lovens § 37, stk. 7, at en afgørelse om frihedsberøvelse efter § 36 og om opretholdelse heraf af retten efter § 37, stk. 1, 1. pkt., skal meddeles skriftligt.

Politiets orientering af udlændingen i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse sker i dag ved en blanket affattet på dansk, som i nødvendigt omfang mundtligt oversættes for udlændingen af en tolk og udleveres til udlændingen.

Asylansøgere, som frihedsberøves, anbringes som hovedregel i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere, Ellebæk. Institutionen blev oprettet i 1989 for at undgå, at asylansøgere anbringes sammen med kriminelle. I Arresthuset i Aabenraa er der endvidere indrettet en særlig afdeling med et begrænset antal pladser til brug for frihedsberøvelse af asylansøgere (adskilt fra arresthusets øvrige indsatte). Ophold i arresthusets asylafdeling er som oftest af ganske kort varighed, dvs. under 24 timer.

Institutionen Ellebæk og den særlige afdeling i Arresthuset i Aabenraa modtager, foruden voksne udlændinge, tillige

mindreårige i aldersgruppen 15 til 17 år. Institutionen har udarbejdet interne retningslinjer vedrørende håndteringen af denne persongruppe, således at der tages hensyn til disses særlige behov. Uledsagede mindreårige frihedsberøves aldrig i fængsler.

Udlændingelovens § 37, stk. 9, indeholder en særlig regel, hvorefter frihedsberøvelse med henblik på udsendelse efter § 36 skal finde sted i særlige faciliteter, og hvis dette ikke er muligt, skal den frihedsberøvede holdes adskilt fra almindelige indsatte.

Efter udlændingelovens § 37 d kan en udlænding, der er frihedsberøvet i medfør af § 36, eller hvis frihedsberøvelse er opretholdt af retten i medfør af § 37, jf. § 36, modtage besøg i det omfang, opretholdelse af orden og sikkerhed på anbringelsesstedet tillader det, dog således at vedkommende kan underkastes besøgskontrol. Frihedsberøvede, der har ansøgt om opholdstilladelse efter § 7, har desuden ret til ukontrolleret besøg af en repræsentant fra Dansk Flygtningehjælp og af den beskikkede advokat.

Efter udlændingelovens § 37 e har en udlænding, der er frihedsberøvet i medfør af § 36, eller hvis frihedsberøvelse er opretholdt af retten efter § 37, jf. § 36, ret til at modtage og afsende breve, dog således at vedkommende kan underkastes brevkontrol. Frihedsberøvede, der har ansøgt om opholdstilladelse efter § 7, har ret til ukontrolleret brevveksling med bl.a. den beskikkede advokat og Dansk Flygtningehjælp.

2.5.2. Den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 1-4

Den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 1, fastslår, at medlemsstaterne ikke må frihedsberøve en person alene med den begrundelse, at vedkommende er omfattet af den procedure, der fastsættes ved forordningen.

Af den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 2, fremgår det, at hvis der er en væsentlig risiko for, at en person forsvinder, kan medlemsstaterne frihedsberøve den pågældende for at sikre overførselsprocedurerne i overensstemmelse med forordningen på grundlag af en individuel vurdering af hver sag, og kun hvis frihedsberøvelsen er en forholdsmæssig foranstaltning, og andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes effektivt.

Forordningens artikel 2, stk. 1, litra n, præciserer, at "risiko for, at den pågældende forsvinder" betyder tilstedeværelsen i den enkelte sag af grunde, der er baseret på objektive, lovfæstede kriterier, til at tro, at en ansøger eller en tredjelandstatsborger eller statsløs, der er genstand for en tilbagesendelsesprocedure, vil forsvinde.

Den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 3, indeholder nærmere regler om frihedsberøvelsens tidsmæssige udstrækning.

Efter forordningens artikel 28, stk. 3, 1. afsnit, skal en frihedsberøvelse med henblik på overførsel være så kort som

mulig og må ikke overskride det tidsrum, der med rimelighed kan kræves for at gennemføre de nødvendige administrative procedurer med behørig omhu, indtil overførslen i henhold til forordningen er gennemført.

Af artikel 28, stk. 3, 2. afsnit, følger det, at når en person er frihedsberøvet under overførselsproceduren i medfør af artikel 28, må fristen for indgivelse af en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse ikke overskride en måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen. Den medlemsstat, der udfører proceduren i henhold til forordningen, skal anmode om et hurtigt svar i sådanne tilfælde. Et sådant svar skal gives senest to uger fra modtagelsen af anmodningen. Hvis der ikke er givet svar ved udløbet af fristen på to uger, anses anmodningen for at være accepteret. Dette medfører, at den anmodede stat har pligt til at overtage eller tilbagetage den pågældende person, herunder pligt til at træffe passende foranstaltninger med henblik på ankomsten.

Det følger af artikel 28, stk. 3, 3. afsnit, at når en person er frihedsberøvet i medfør af artikel 28, skal overførslen af den pågældende fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat finde sted så hurtigt, som det er praktisk muligt, og senest seks uger efter den implicitte eller eksplicite accept af en anden medlemsstats anmodning om at overtage eller tilbagetage den pågældende person, eller fra det tidspunkt, hvor klagen eller indbringelsen for en domstol ikke længere har opsættende virkning i overensstemmelse med forordningens artikel 27, stk. 3.

Det følger af artikel 28, stk. 3, 4. afsnit, at hvis den anmodende medlemsstat ikke overholder fristerne for indgivelse af en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvis overførslen ikke finder sted inden udløbet af fristen på seks uger, må personen ikke længere frihedsberøves.

Den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 4, indeholder nærmere regler om den frihedsberøvedes garantier og vilkår under frihedsberøvelsen samt særlige regler om frihedsberøvelse af sårbare personer og ansøgere med særlige modtagelsesbehov.

Efter forordningens artikel 28, stk. 4, finder artikel 9, 10 og 11 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/33/EU om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (modtagelsesdirektivet) således anvendelse, for så vidt angår betingelserne og garantiene for frihedsberøvede personer for at sikre overførselsprocedurerne til den ansvarlige medlemsstat.

Efter forordningens artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 9, stk. 4, skal frihedsberøvede ansøgere straks orienteres skriftligt på et sprog, de forstår eller med rimelighed kan forventes at forstå, om grundene til frihedsberøvelsen og om procedurerne i national ret for at bestride afgørelsen om frihedsberøvelse samt om muligheden for at anmode om juridisk bistand og repræsentation.

Efter forordningens artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 10, stk. 1, 1. afsnit, skal frihedsberøvelse af an-

søgere som hovedregel finde sted i særlige faciliteter til brug for frihedsberøvelse. Hvis en medlemsstat ikke kan stille indkvartering til rådighed i en særlig facilitet til brug for frihedsberøvelse og som følge heraf er nødt til at benytte fængsler, skal den frihedsberøvede ansøger holdes adskilt fra de almindelige indsatte, og de vilkår under frihedsberøvelsen, der er fastlagt i dette direktiv, finder anvendelse.

Efter artikel 10, stk. 1, 2. afsnit, skal frihedsberøvede ansøgere som hovedregel også holdes adskilt fra andre tredjelandsstatsborgere, som ikke har indgivet ansøgning om international beskyttelse. Kan ansøgere ikke frihedsberøves adskilt fra andre tredjelandsstatsborgere, skal den pågældende medlemsstat sikre, at de vilkår under frihedsberøvelsen, der er fastlagt i dette direktiv, finder anvendelse, jf. artikel 10, stk. 1, 3. afsnit.

Med hensyn til uledsagede mindreårige følger det af artikel 11, stk. 3, bl.a., at de kun må frihedsberøves under ganske særlige omstændigheder, og at de aldrig må frihedsberøves i fængsler.

Ifølge direktivets artikel 10, stk. 3, skal medlemsstaterne sikre, at personer, der repræsenterer De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR), har mulighed for at kommunikere med og aflægge besøg hos ansøgere på betingelser, der respekterer privatlivets fred. Denne mulighed gælder også en organisation, som arbejder på den pågældende medlemsstats område på vegne af UNHCR ifølge en aftale med den pågældende medlemsstat.

2.5.3. Justitsministeriets overvejelser

2.5.3.1. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvelse på grund af væsentlig risiko for, at udlændingen forsvinder

Som det fremgår ovenfor i afsnit 2.5.1, kan politiet, såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for bl.a. overførsel, frihedsberøve en udlænding.

Med henblik på at gennemføre artikel 28, stk. 2, jf. artikel 2, stk. 1, litra n, foreslås det, at der indsættes et nyt 2. pkt. i udlændingelovens § 36, stk. 1, hvor det fastslås, at frihedsberøvelse af en udlænding, der er genstand for en afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, forudsætter, at der foreligger en væsentlig risiko for den pågældendes forsvinden, og at de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

2.5.3.2. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvelsens tidsmæssige udstrækning

Som anført ovenfor i afsnit 2.5.1 findes der ikke i udlændingeloven særlige frister for den tidsmæssige udstrækning af en frihedsberøvelse med henblik på overførsel efter reglerne i kapitel 5 a.

Med henblik på at gennemføre artikel 28, stk. 3, i dansk ret foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 9 i udlændingelovens § 37, hvor der fastsættes særlige regler for den tidsmæssige udstrækning af frihedsberøvelsen med henblik på afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a.

De særlige frister i artikel 28, stk. 3, finder alene anvendelse på udlændinge, som har indgivet ansøgning om asyl i den anmodende medlemsstat, og bestemmelsen indeholder ikke tilsvarende frister for frihedsberøvelse af udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse og ikke søger om asyl i Danmark, og som har en ansøgning om asyl under behandling i en anden medlemsstat, eller som har trukket en ansøgning herom i en anden medlemsstat tilbage, eller som er blevet meddelt afslag herpå i en anden medlemsstat.

Som anført ovenfor i afsnit 2.2.3 foreslås det, at den nye Dublinforordning også skal finde anvendelse over for disse udlændinge. På den baggrund finder Justitsministeriet, at de særlige tidsfrister vedrørende frihedsberøvelse også bør gælde over for udlændinge, der ikke har søgt om asyl i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9.

2.5.3.3. Forslag til ændring vedrørende frihedsberøvede ansøgers garantier

Som det fremgår ovenfor i afsnit 2.5.1, foregår politiets orientering af udlændingen i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse i dag ved en blanket affattet på dansk, som i nødvendigt omfang oversættes mundtligt af en tolk og udleveres til udlændingen.

Med henblik på at gennemføre modtagelsesdirektivets artikel 9, stk. 4, foreslås det, at det af udlændingelovens § 37, stk. 4, 1. pkt., kommer til at fremgå, at politiets orientering af udlændingen skal være skriftlig på et sprog, vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.

Det foreslås endvidere, at udlændingelovens § 37, stk. 7, ændres, så det tillige påhviler politiet skriftligt at orientere udlændingen om grundene til frihedsberøvelsen på et sprog, som vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 og 8.

2.5.3.4. Forslag til ændring vedrørende vilkår under frihedsberøvelsen

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.5.1 fremgår det udtrykkeligt af udlændingeloven, at frihedsberøvelse med henblik på udsendelse efter § 36 skal finde sted i særlige faciliteter, og at den frihedsberøvede skal holdes adskilt fra almindelige indsatte, hvis dette ikke er muligt.

Udlændingeloven indeholder ikke en tilsvarende regel for udlændinge, der har søgt om opholdstilladelse efter § 7. Frihedsberøvede asylansøgere anbringes dog i dag enten i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere, Ellebæk, eller i

den særlige afdeling i Arresthuset i Aabenraa og holdes således i praksis adskilt fra almindelige indsatte, sådan som det kræves efter forordningens artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 10, stk. 1.

Uledsagede mindreårige frihedsberøves i praksis aldrig i fængsler. Forordningens artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 11, stk. 3, overholdes således allerede i praksis i dag.

Justitsministeriet finder det imidlertid hensigtsmæssigt, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af udlændingeloven, at frihedsberøvelse med henblik på overførsel skal ske i særlige faciliteter på samme måde som frihedsberøvelse med henblik på udsendelse, og at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9.

Efter udlændingelovens §§ 37 d og 37 e har en frihedsberøvet asylansøger altid ret til ukontrolleret besøg af og brevveksling med blandt andre den beskikkede advokat og repræsentanter for Dansk Flygtningehjælp.

Med henblik på at gennemføre modtagelsesdirektivets artikel 10, stk. 3, foreslås det, at udlændingelovens § 37 d, stk. 1, 4. pkt., og lovens § 37 e, stk. 2, 2. pkt., ændres, så også repræsentanter for De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) har mulighed for ukontrolleret besøg hos og brevveksling med frihedsberøvede asylansøgere.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

2.6. Omkostningerne ved overførsler til en anden medlemsstat

2.6.1. Gældende ret

De følger af udlændingelovens § 43, stk. 2, 1. og 2. pkt., at en udlænding – såfremt politiet drager omsorg for dennes udrejse – skal afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet med udrejsen. Såfremt udlændingen ikke har tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbigt af statskassen.

Udgifter, der efter bestemmelsen er forbundet med udlændingens udrejse, vil navnlig være udgifter til fly- eller togbillet, hoteludgifter, hvis overnatning er nødvendig for at afvente en flyforbindelse, fortæring, udgifter til tolke og oversættere samt udgifter til transport og forsendelse af bagage.

Det følger endvidere af bestemmelsens 3. og 4. pkt., at udgifterne afholdes endeligt af statskassen, hvis udlændingen har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter lovens § 7 (asyl) og medvirker til sagens oplysning efter lovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen er omfattet af lovens § 10, eller hvis ansøgningen som følge af udlændingens nationalitet, og fordi der ikke er generelle ud-

sendelseshindringer til udlændingens hjemland, er behandlet efter den i § 53 b, stk. 1, nævnte procedure.

I praksis afholdes udgifterne som altovervejende udgangspunkt af statskassen.

2.6.2. Den nye Dublinforordnings artikel 30, stk. 1

Efter den nye Dublinforordnings artikel 30, stk. 1, afholdes de omkostninger, som er nødvendige for at overføre en ansøger eller en anden person, som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c eller d, til den ansvarlige medlemsstat, af den overførende medlemsstat.

Det følger endvidere af artikel 30, stk. 3, at de personer, der skal overføres i henhold til forordningen, ikke skal afholde omkostningerne ved sådanne overførsler.

Artikel 30 i den nye Dublinforordning afspejler ikke nogen tilsvarende bestemmelse i den gældende Dublinforordning.

2.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Med henblik på at gennemføre artikel 30 i den nye Dublinforordning i dansk ret foreslås det, at der gennemføres en ændring af udlændingelovens § 43, stk. 2, 4. pkt., således at udgifter til overførsel af en udlænding til en anden medlemsstat efter reglerne i kapitel 5 a, afholdes endeligt af statskassen, uagtet at den pågældende udlænding ikke har medvirket til sagens oplysning, og selvom den pågældende ikke er udrejst af Danmark uden ugrundet ophold.

Det henvises til lovforslagets § 1, nr. 12.

2.7. Overgangsordning

Det følger af den nye Dublinforordnings artikel 49, at forordningen træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende.

Forordningen finder anvendelse på ansøgninger om international beskyttelse, der indgives fra og med den første dag i den sjette måned efter forordningens ikrafttræden, og fra den dato finder den anvendelse på alle anmodninger om overtagelse eller tilbagetagelse af ansøgere, uanset hvornår ansøgningen er indgivet. Afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet inden denne dato, træffes efter kriterierne i forordning (EF) nr. 343/2003.

Den nye Dublinforordning blev offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende den 29. juni 2013. Forordningen trådte således i kraft den 19. juli 2013 og finder anvendelse i forhold til ansøgninger om international beskyttelse, der indgives fra og med den 1. januar 2014, samt på alle anmodninger om overtagelse eller tilbagetagelse af ansøgere, der sendes til en anden medlemsstat fra og med 1. januar 2014, uanset om ansøgningen er indgivet før denne dato.

De nødvendige lovændringer i dansk ret skal således træde i kraft den 1. januar 2014.

Som følge af forordningens artikel 49 vil alle klagesager, hvor der i første instans modtages ansøgning om international beskyttelse eller fremsendes en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse efter lovens ikrafttræden, skulle behandles af Flygtningenævnet efter de foreslåede regler i §§ 53-56.

Det gælder tillige i forhold til sager, hvor der før lovens ikrafttræden er fremsendt anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse, men hvor det anmodede land har afvist at acceptere ansvaret for den pågældende, og hvor der skal fremsættes en ny anmodning til et andet medlemsland.

Justitsministeriet forudsætter, at Flygtningenævnet ved overtagelse af opgaven som klageinstans over afgørelser om overførsel efter Dublinforordningen generelt tager udgangspunkt i den gældende praksis på området. Det er herved forudsat, at klager over afgørelser efter den nye forordning allerede fra lovforslagets ikrafttræden som udgangspunkt skal kunne behandles på formandskabskompetencen uden forelæggelse for det samlede nævn, jf. nærmere herom afsnit 2.4.3.1.

Klagesager, hvor der i første instans er modtaget ansøgning om international beskyttelse og fremsendt anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse til en anden medlemsstat før lovens ikrafttræden, bør fortsat behandles af Justitsministeriet efter reglerne i den gældende Dublinforordning.

På den baggrund foreslås en overgangsbestemmelse, hvorefter klagesager, hvor Udlændingestyrelsen før lovens ikrafttræden har anmodet en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse, behandles af Justitsministeriet efter de hidtil gældende regler. Sådanne klagesager kan ikke tillægges opsættende virkning, men som nævnt i afsnit 2.4 foretages der en konkret vurdering af, om der er behov for at udsette udrejse.

Der henvises til lovforslagets §§ 2 og 3.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget indebærer, at klagesagsadgangen i sager om afgørelser efter den nye Dublinforordning overføres fra Justitsministeriet til Flygtningenævnet. Det skønnes at medføre merudgifter til sagsbehandlingen på 11.11.52. Flygtningenævnet på 1,6 mio. kr. Der vil endvidere være forøgede udgifter til sekretariatsbetjeningen af Flygtningenævnet, hvorfor der er merudgifter på 1,1 mio. kr. på 11.11.11. Civilstyrelsen. Tilsvarende er der mindreudgifter på 11.11.01. Departementet på 0,9 mio. kr.

Forslaget indebærer endvidere, at klagere skal have adgang til retshjælp i forhold til en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat. Denne retshjælp ydes af Dansk Flygtningehjælp, og det indebærer merudgifter på 2,7 mio. kr. på 11.51.23.50. Dansk Flygtningehjælp – Dokumentation og rådgivning.

Endelig skønnes det, at der vil være mindreudgifter på 11.51.22. Indkvartering og underhold af asylansøgere m.fl. på 2,6 mio. kr. på grund af en kortere opholdstid i indkvarteringssystemet som følge af den korte sagsbehandlingstid, der forudsættes i Flygtningenævnet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget skaber det retlige grundlag for dansk tilknytning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsskatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.

Der henvises til afsnit 2.1.

8. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet, Amnesti Nu, Amnesty International, Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Flygtningehjælp, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Flygtninge Under Jorden, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, samtlige byretter, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme, Udlændingestyrelsen, UNHCR og Ægteskab Uden Grænser.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Der er mindreudgifter på 2,6 mio. kr. som følge af en kortere opholdstid i indkvarteringssystemet. Der er mindreudgifter på 0,9 mio. kr. i Justitsministeriets departement som følge af, at klageadgangen overføres fra Justitsministeriet til Flygtningenævnet.	Der er merudgifter på 1,6 mio. kr. i Flygtningenævnet og på 1,1 mio. kr. i Civilstyrelsen som følge af, at klageadgangen overføres fra Justitsministeriet til Flygtningenævnet. Der er merudgifter på 2,7 mio. kr. til Dansk Flygtningehjælp som følge af ordningen om retshjælp.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget skaber det retlige grundlag for dansk tilknytning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsskatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen i § 29 a, stk. 1, er en sproglig præcisering, således at udlændingeloven bringes i overensstemmelse med den terminologi, der anvendes i den nye Dublinforordning.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til nr. 2

Med den foreslåede affattelse af § 29 a, stk. 2, ændres definitionen af Dublinforordningen, således at der ved Dublinforordningen herefter forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsskatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til nr. 3, 7, 13, 14 og 16

Ændringerne i udlændingelovens § 34, stk. 1, § 37, stk. 5, § 43, stk. 3, 1.pkt., § 48 a, stk. 1, 1. pkt., § 48 a, stk. 2 og § 48

a, stk. 3, 1. pkt., er en konsekvens af ændringen af udlændingelovens § 29 a, stk. 1.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af § 36, stk. 1, 1. pkt., er en konsekvens af ændringen af udlændingelovens § 29 a, stk. 1, samt indsættelsen af et nyt pkt. efter 1. pkt., der vedrører afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a.

Til nr. 5

Indsættelsen af det nye 2. pkt. i § 36, stk. 1, gennemfører den del af artikel 28, stk. 2, hvorefter en udlænding kan frihedsberøves for at sikre overførselsprocedurerne efter forordningen, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder. Efter artikel 2, stk. 1, litra n, betyder "risiko for, at den pågældende forsvinder" tilstedeværelsen i den enkelte sag af grunde, der er baseret på objektive, lovfæstede kriterier, til at tro, at en ansøger eller en tredjelandsskatsborger eller statsløs, der er genstand for en tilbagesendelsesprocedure, vil forsvinde.

Efter udlændingelovens § 36, stk. 1, kan en udlænding frihedsberøves, såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for bl.a. overførsel. Frihedsberøvelsen skal således have til formål at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Udlændingeloven afspejler dog ikke tydeligt forordningens krav om, at risikoen for, at den pågældende forsvinder, skal være væsentlig.

Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt 2. pkt. i udlændingelovens § 36, stk. 1, hvoraf det fremgår, at frihedsberøvelse af en udlænding, der er genstand for en afgørelse om afvisning eller overførsel i Dublinforordningens forstand, forudsætter, at der foreligger en væsentlig risiko for den pågældendes forsvinden, og at de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Ved vurderingen af, hvorvidt der foreligger en væsentlig risiko for forsvinden, skal der særligt lægges vægt på, om den pågældende udlænding har søgt asyl i flere andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, før indgivelse af asylansøgning i Danmark, eller under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i et andet medlemsland.

Endvidere skal der lægges vægt på, om den pågældende antræffes af politiet, og ikke har indgivet ansøgning om asyl her i landet eller i øvrigt ikke har lovligt ophold, om den pågældende tidligere har været overført fra Danmark i medfør af Dublinforordningen og på ny er indrejst her i landet, eller om den pågældende tidligere har unddraget sig, eller forsøgt at undrage sig afvisning eller overførsel.

Herudover skal der lægges vægt på, om den pågældende har forsømt at overholde foranstaltninger, som den pågældende er pålagt i medfør af udlændingelovens § 34 til sikring af den pågældendes tilstedeværelse, om den pågældende over for udlændingemyndighederne eller politiet har givet udtryk for ikke at ville følge en afgørelse om afvisning eller overførsel, eller om den pågældende er blevet udvist administrativt efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b.

Endelig skal det tillægges vægt, om den pågældende er indrejst i strid med et indrejseforbud udstedt her i landet eller i et andet medlemsland, eller om sagens omstændigheder i øvrigt, herunder længden af et ulovligt ophold, bestyrker vurderingen af, at der er en væsentlig risiko for forsvinden.

Det forhold alene, at udlændingen er genstand for en afgørelse om afvisning eller overførsel, er ikke tilstrækkeligt til at begrunde en frihedsberøvelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.1.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring af § 37, stk. 4, 1. pkt., gennemfører den del af artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 9, stk. 4, hvorefter frihedsberøvede ansøgere straks skal orienteres skriftligt, på et sprog de forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, om procedurerne i national ret for at bestride afgørelsen om frihedsberøvelse samt om muligheden for at anmode om juridisk bistand og repræsentation.

Det fremgår allerede af udlændingelovens § 37, stk. 4, 1. pkt., at politiet, ved frihedsberøvelsens iværksættelse, skal gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., om adgangen til at få prøvet frihedsberøvelsen i retten og adgangen til at få beskikket en advokat. Dette sker, som beskrevet i afsnit 2.5.1, i dag ved hjælp af en blanket affattet på dansk, som i nødvendigt omfang mundtligt oversættes for udlændingen af en tolk og udleveres til udlændingen.

Det foreslås derfor, at det kommer til at fremgå af udlændingelovens § 37, stk. 4, 1. pkt., at politiets orientering af udlændingen skal ske skriftligt på et sprog, som udlændingen med rimelighed kan formodes at forstå.

En rimelig formodning om, at udlændingen forstår det pågældende sprog, vil bl.a. foreligge, hvis orienteringen affattes på det sprog, som udlændingens ansøgning er affattet på, eller som udlændingen i øvrigt har anvendt over for udlændingemyndighederne.

Det forudsættes i øvrigt, at den gældende praksis, hvorefter der sker mundtlig orientering af udlændingen ved en tolk, i fornødent omfang opretholdes. Herved sikres det, at f.eks. analfabeter også orienteres om adgangen til at få prøvet frihedsberøvelsen i retten og adgangen til at få beskikket en advokat.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.3.

Til nr. 8

Efter den gældende bestemmelse i § 37, stk. 7, skal afgørelser om frihedsberøvelse meddeles skriftligt. Politiets orientering af udlændingen i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse sker som nævnt i afsnit 2.5.1 i dag ved en blanket affattet på dansk, som i nødvendigt omfang mundtligt oversættes for udlændingen af en tolk og udleveres til udlændingen.

Den foreslåede ændring af § 37, stk. 7, har til formål at gennemføre den del af artikel 28, stk. 4, jf. modtagelsesdirektivets artikel 9, stk. 4, hvorefter frihedsberøvede ansøgere straks skal orienteres skriftligt, på et sprog de forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, om grundene til frihedsberøvelsen.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 37, stk. 7, har politiet pligt til at give udlændingen en oversættelse indeholdende de væsentligste faktiske og retlige grunde for afgørelsen.

Hverken forvaltningsretlige regler eller direktivets artikel 9, stk. 4, indebærer et krav om, at afgørelsen om frihedsberøvelse, herunder de retlige og faktiske grunde til denne, i sin helhed skal oversættes skriftligt for udlændingen.

Den foreslåede pligt for politiet til at orientere udlændingen skriftligt om afgørelsen om frihedsberøvelse svarer til plig-

ten efter udlændingelovens § 33 b, stk. 2, hvorefter de væsentligste elementer i en afgørelse om indrejseforbud skal oversættes.

Efter den foreslåede bestemmelse skal politiet dog altid give udlændingen en oversættelse af de væsentligste faktiske og retlige grunde for afgørelsen om frihedsberøvelse, og ikke kun efter anmodning som i § 33 b.

Det forudsættes i øvrigt, at den gældende praksis, hvorefter der sker mundtlig orientering af udlændingen ved en tolk, i fornødent omfang opretholdes. Herved sikres det, at f.eks. analfabeter også orienteres om de væsentligste faktiske og retlige grunde for afgørelsen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.3.

Til nr. 9

Den foreslåede bestemmelse, der indsættes som udlændingelovens § 37, stk. 9, gennemfører den del af den nye Dublinforordnings artikel 28, stk. 3, der vedrører den tidsmæssige udstrækning af en frihedsberøvelse med henblik på overførsel.

Det foreslås således i 1. og 2. pkt., at en frihedsberøvelse ikke må opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden en måned fra tidspunktet for indgivelsen af en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, eller hvis en sådan ikke er indgivet, fra det tidspunkt hvor udlændingens tilstedeværelse i landet kommer til udlændingemyndighedernes kendskab, har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse.

Efter den foreslåede bestemmelse skal en udlænding, der er frihedsberøvet med henblik på overførsel, løslades, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden en måned efter, der er søgt om opholdstilladelse efter § 7, eller i mangel af en sådan ansøgning, efter at udlændingemyndighederne er blevet bekendt med udlændingens tilstedeværelse i Danmark, har anmodet en anden medlemsstat om at overtage eller tilbagetage den pågældende.

Hvis Udlændingestyrelsen derimod inden en måned har anmodet en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse, vil frihedsberøvelsen kunne opretholdes, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat enten eksplicit eller implicit har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller en eventuel klage ikke længere har opsættende virkning, må en frihedsberøvelse efter det foreslåede 3. pkt. ikke overstige 6 uger.

Hvis en afgørelse om overførsel påklages, vil frihedsberøvelsen kunne opretholdes under klagens behandling, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, idet 6-ugers fristen først begynder at løbe fra klagesagens afslutning.

Herudover foreslås det, at det i 4. pkt. kommer til at fremgå udtrykkeligt, at en frihedsberøvelse med henblik på overførsel efter reglerne i kapitel 5 a skal være så kort som muligt. Formuleringen svarer til bestemmelsen i udlændingelovens § 37, stk. 8, sidste pkt., der vedrører frihedsberøvelse med henblik på udsendelse, og afspejler desuden dansk rets almindelige proportionalitetsprincip.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.2.

Den foreslåede bestemmelse, som bliver stk. 10, indebærer, at frihedsberøvelse med henblik på overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, ligesom det efter den eksisterende bestemmelse i § 37, stk. 9, er tilfældet for frihedsberøvelse med henblik på udsendelse, skal finde sted i særlige faciliteter. Hvis dette ikke er muligt, skal den frihedsberøvede holdes adskilt fra almindelige indsatte. Ved almindelige indsatte forstås personer, som enten er varetægtsfængslede på grund af kriminalitet, eller som afsøner en idømt straf.

Endvidere fastslås det, at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler.

Den eksisterende bestemmelse blev indsat ved lov nr. 248 af 30. marts 2011 til gennemførsel af artikel 16, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet), og den foreslåede bestemmelse gennemfører dele af modtagelsesdirektivets artikel 10, stk. 1, og artikel 11, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse omfatter således udlændinge, der frihedsberøves efter udlændingelovens § 36 med henblik på afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller med henblik på udsendelse. Der kan både være tale om voksne udlændinge og mindreårige udlændinge i aldersgruppen 15 til 17 år.

Indholdsmæssigt svarer den foreslåede bestemmelse til praksis i dag vedrørende frihedsberøvelse af asylansøgere, herunder uledsagede mindreårige. Disse anbringes således i den særlige institution Ellebæk eller i den særlige afdeling i Arresthuset i Aabenraa, som udgør særlige faciliteter, og denne praksis vil således kunne fortsættes efter den foreslåede bestemmelse.

I forhold til de få situationer, hvor fortsat ophold i Ellebæk eller asylafdelingen i Arresthuset i Aabenraa er uforsvarligt, f.eks. som følge af flugtrisiko eller sygdom, vil der skulle foretages en konkret vurdering af, hvor udlændingen kan placeres. F.eks. vurderes det, om en udlænding med akut opstået sygdom, som nødvendiggør indlæggelse, kan overføres til et almindeligt hospital. Endvidere vil der i forbindelse med disciplinær overførsel blive foretaget en konkret vurdering af, om udlændingen skal overføres til et arresthus, herunder om der – hvis overførslen skyldes voldelig adfærd – er grundlag for at foretage en anmeldelse af sagen til politiet. Der vil i forhold til vurderingen blive taget hensyn til for-

ordningens adskillelseskraft, således at det alene er i de tilfælde, hvor der ikke vurderes at være andre muligheder, at der sker overførsel til f.eks. et arresthus.

I de tilfælde, hvor der helt undtagelsesvist er behov for, at der sker overførsel til et arresthus, vil det blive sikret, at placeringen sker på en sådan måde, at de pågældende ikke vil skulle indgå i fællesskabet med de øvrige indsatte. I en række tilfælde vil det betyde, at de pågældende ikke vil have fællesskab med de andre under deres ophold i arresthuset, idet der ofte ikke er overført andre frihedsberøvede udlændinge, som den pågældende kan have fællesskab med.

Anbringelse af frihedsberøvede i almindelige fængsler eller arresthuse kan uanset den foreslåede bestemmelse finde sted umiddelbart efter pågribelsen. Herefter skal udlændingen overføres til særlige faciliteter for frihedsberøvede eller adskilles fra almindelige indsatte. Dette indebærer, at når politiet efter pågribelsen har foretaget den nødvendige sagsbehandling, herunder afhøring og forelæggelse for Udlændingestyrelsen med henblik på ud- eller afvisning, og har modtaget Udlændingestyrelsens resolution, skal den frihedsberøvede overføres til en særlig facilitet for frihedsberøvede.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.4.

Til nr. 10

Den foreslåede tilføjelse til § 37 d, stk. 1, 4. pkt., indebærer, at en frihedsberøvet, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, også har ret til ukontrolleret at modtage besøg fra repræsentanter for De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).

Retten omfatter både personer, der repræsenterer UNHCR, og organisationer, der i Danmark virker på vegne af UNHCR.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.4.

Til nr. 11

Den foreslåede tilføjelse til § 37 e, stk. 2, 2. pkt., indebærer, at en frihedsberøvet, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, også har ret til ukontrolleret at udveksle breve med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).

Retten omfatter både UNHCR og organisationer, der i Danmark virker på vegne af UNHCR.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.4.

Til nr. 12

Den foreslåede tilføjelse i udlændingelovens § 43, stk. 2, 4. pkt., gennemfører den nye Dublinforordnings artikel 30. Tilføjelsen indebærer, at udgifter til overførsel af en udlænding

til en anden medlemsstat efter reglerne i kapitel 5 a, afholdes af statskassen, uagtet at den pågældende udlænding ikke har medvirket til sagens oplysning og uden ugrundet ophold er udrejst af Danmark, efter at der er truffet endelig afgørelse om overførsel.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.6.

Til nr. 15

Den foreslåede ændring i § 48 a, stk. 1, 2. pkt., gennemfører den nye Dublinforordnings artikel 24, stk. 1. Bestemmelsen indebærer, at forordningen finder anvendelse for såvel udlændinge, der søger asyl i Danmark, som for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som samtidig har en ansøgning om asyl under behandling i en anden medlemsstat, eller som har trukket en ansøgning herom i en anden medlemsstat tilbage, eller som er blevet meddelt afslag herpå i en anden medlemsstat.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 17

§ 48 c, som foreslås ophævet, blev i sin tid indført for at gennemføre artikel 9 i Dublinkonventionen, jf. bemærkningerne til lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven som følge af Danmarks gennemførelse af Dublinkonventionen.

Da Dublinforordningen i sin helhed er gennemført i dansk ret ved henvisningen i udlændingelovens § 29 a, findes det unødvendigt at opretholde en bestemmelse, der alene har til formål at gennemføre en bestemmelse særskilt.

Ophævelsen af § 48 d er en konsekvens af, at klager over afgørelser om overførsel efter den nye Dublinforordning fremover skal behandles af Flygtningenævnet, og at der etableres en ordning, hvorefter sådanne klager tillægges opsættende virkning.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til nr. 19-20 og 24

De foreslåede tilføjelser til udlændingelovens § 53, stk. 8, § 53 a, stk. 1, nr. 1, og § 56, stk. 3, har til formål at gennemføre den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 1, vedrørende klageadgang til en domstol eller et domstolslignende organ i relation til afgørelser om overførsel efter forordningen.

Bestemmelserne indebærer, at kompetencen til at træffe afgørelser i klagesager, hvor Udlændingestyrelsen i første instans har truffet afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat efter reglerne i den nye Dublinforordning, overføres til Flygtningenævnet (nr. 20).

Det foreslås, at sagerne behandles af nævnets formand eller en næstformand på skriftligt grundlag. Formanden eller næstformanden vil dog i helt særlige tilfælde, hvor sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål, kunne henvise sag-

en til skriftlig behandling i nævnet. Det kan navnlig være spørgsmål om forholdene i asylsystemet i den medlemsstat, hvortil udlændingen skal overføres, eller spørgsmål om fastlæggelsen af Flygtningenævnets praksis i forhold til en given bestemmelse i forordningen (nr. 19 og nr. 24).

I sager, hvor der opstår væsentlige principielle spørgsmål, kan særlige forhold herudover helt undtagelsesvist gøre det påkrævet, at sagen behandles mundtligt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis det skønnes nødvendigt for oplysningen af sagen, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring for nævnet. (nr. 24).

Det bemærkes, at ændringen i udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1, som med lovforslaget bliver nr. 2, alene er af lovteknisk karakter. Der er således ikke udover bestemmelsens numeriske placering tiltænkt nogen ændring af bestemmelsen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.3.1.

Til nr. 21

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 a, stk. 2, gennemfører den nye Dublinforordnings artikel 27, stk. 2 og 3, vedrørende klagefrister og opsættende virkning.

Med bestemmelsen i § 53 a, stk. 2, 2. pkt., indføres en klagefrist på 7 dage i sager, hvor Udlændingestyrelsen i første instans har truffet afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat efter reglerne i den nye Dublinforordning.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelser, som ønskes indbragt for Flygtningenævnet, skal være indgivet til Udlændingestyrelsen senest 7 dage efter, at en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat er blevet meddelt den pågældende udlænding. Såfremt en klage indgives senere end den nævnte frist, afvises klagen.

Den foreslåede ordning medfører, at en klage over Udlændingestyrelsens afgørelser om overførsel til en anden medlemsstat fremover i alle tilfælde tillægges opsættende virkning.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.3.2 og 2.4.3.3.

Til nr. 22

Den foreslåede bestemmelse, der indsættes som § 55, stk. 5, indebærer, at der alene kan ske beskikkelse af en advokat for udlændingen i det omfang, at en klagesag vedrørende en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat efter reglerne i den nye Dublinforordning henvises til almindelig nævnsbehandling, jf. udlændingelovens § 53, stk. 8, jf. § 53, stk. 6.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.3.4.

Til nr. 18 og 23

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 53, stk. 6, og § 56, stk. 1, er en konsekvens af tilføjelsen i lovens § 53, stk. 8.

Til nr. 25

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 58 c, stk. 1, er konsekvensændringer som følge af artiklernes placering i den nye Dublinforordning.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Ikrafttrædelsestidspunktet er foreslået som følge af, at den nye Dublinforordning finder anvendelse i forhold til ansøgninger om international beskyttelse, der indgives fra og med den 1. januar 2014 samt på alle anmodninger om overtagelse eller tilbagetagelse af ansøgere, der sendes til en anden medlemsstat fra og med den 1. januar 2014, uanset om ansøgningen er indgivet før denne dato.

Til § 3

Bestemmelsen er en overgangsbestemmelse, der indebærer, at alle klagesager, hvor der i første instans er modtaget ansøgning om international beskyttelse eller fremsendt en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse efter lovens ikrafttræden, behandles af Flygtningenævnet efter de foreslåede ændringer af udlændingeloven.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at klagesager, hvor der i første instans er fremsendt anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse til en anden medlemsstat inden lovens ikrafttræden, fortsat behandles af Justitsministeriet efter de hidtil gældende regler.

Sådanne klagesager kan ikke tillægges opsættende virkning, idet Justitsministeriet dog, når en klage modtages, fortsat vil iværksætte den hidtidige screeningsprocedure, hvorefter der tages stilling til, om der konkret er behov for at udsætte udrejsefristen, indtil der er indhentet yderligere dokumentation i sagen, eller indtil der er truffet afgørelse i klagesagen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.7.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 29 a. En udlænding kan afvises, overføres eller tilbageføres til et andet EU-land efter reglerne i Dublinforordningen eller efter en overenskomst eller et hertil svarende arrangement, som Danmark har indgået med et eller flere lande i tilslutning til Dublinforordningen.

Stk. 2. Ved Dublinforordningen forstås i denne lov Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne, med senere ændringer.

§ 34. Indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udvises, afvises, overføres eller tilbageføres eller udsendes under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a, og indtil en afgørelse herom kan iværksættes, kan politiet, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal:

- 1) deponere sit pas, anden rejssegitimation og billet hos politiet,
- 2) stille en af politiet fastsat sikkerhed,
- 3) tage ophold efter politiets nærmere bestemmelse og
- 4) give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter.

Stk. 2-6. (Udelades)

§ 36. Såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter § 25, nr. 2, §§ 25 a, 25 b og 25 c, for overførsel eller tilbageførsel eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a i øvrigt ikke har ret til at opholde sig her i landet, kan politiet bestemme, at den pågældende skal frihedsberøves. Politiet kan bestemme, at en udlænding skal frihedsberøves for at sikre muligheden for udvisning efter § 25, nr. 1. Har udlændingen fast bopæl her i landet, kan den pågældende alene frihedsberøves for at sikre muligheden for udvisning efter § 25. En udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 forventes eller er udtaget til behandling efter den i § 53 b, stk. 1, nævnte procedure, kan efter en konkret, individuel vurdering frihedsberøves, såfremt det er påkrævet for at fastholde udlændingens tilstede-

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 863 af 25. juni 2013, som ændret ved lov nr. 572 af 31. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 29 a, stk. 1, ændres »afvises, overføres eller tilbageføres« til: »afvises eller overføres«.

2. I § 29 a, stk. 2, ændres »Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne,« til: »Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne,«.

3. I § 34, stk. 1, ændres »udvises, afvises, overføres eller tilbageføres eller udsendes« til: »udvises, afvises, overføres eller udsendes«.

4. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »overførsel eller tilbageførsel eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a« til: »eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5«.

5. I § 36, stk. 1, indsættes som nyt pkt. efter 1. pkt.

»Med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a kan politiet bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

værelse under asylsagsbehandlingen, medmindre de i § 34 nævnte foranstaltninger er tilstrækkelige.

Stk. 2-8. (Udelades)

§ 37. Stk. 1-3 (Udelades)

Stk. 4. Ved frihedsberøvelsens iværksættelse skal politiet gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt. Politiet skal endvidere gøre udlændingen bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentation eller, såfremt udlændingen søger opholdstilladelse efter § 7, med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 5. Kæremål har ikke opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel eller udsendelse under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a.

Stk. 6. Retsplejelovens kapitel 43 a finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. En afgørelse om frihedsberøvelse efter § 36 og om opretholdelse heraf, jf. stk. 1, 1. pkt., skal meddeles skriftligt.

Stk. 8. Frihedsberøvelse med henblik på udsendelse efter § 36 må ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 måneder. Retten kan dog forlænge dette tidsrum i op til yderligere 12 måneder, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvis udsendelsesproceduren uanset alle rimelige bestræbelser kan forventes at tage længere tid som følge af udlændingens manglende medvirken til udsendelsen eller forsinkelser i forbindelse med fremskaffelse af nødvendig rejselegitimation og indrejsetilladelse. Frihedsberøvelsen skal være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe udsendelsen er under forberedelse og gennemføres med omhu.

Stk. 9. Frihedsberøvelse med henblik på udsendelse efter § 36 skal finde sted i særlige faciliteter. Hvis dette ikke er muligt, skal den frihedsberøvede holdes adskilt fra almindelige indsatte.

6. § 37, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Ved frihedsberøvelsens iværksættelse skal politiet skriftligt gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., på et sprog, som udlændingen forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.«

7. I § 37, stk. 5, ændres »afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel eller udsendelse« til: »afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse«.

8. I § 37, stk. 7, indsættes som 2. pkt.:

»Politiet giver ved iværksættelsen af en frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 2. pkt., udlændingen en skriftlig oversættelse af de væsentligste elementer i afgørelsen på et sprog, som udlændingen forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.«

9. § 37, stk. 9, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 9.* Frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 2. pkt., må ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden en måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7 har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse. Er der ikke indgivet en sådan ansøgning, må frihedsberøvelsen ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse inden en måned fra det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstedeværelse i landet er kommet til udlændingemyndighedernes kendskab. Fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke længere har opsættende virkning, må frihedsberøvelse ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger seks uger. Frihedsberøvelsen skal være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe afvisningen eller overførslen er under forberedelse og gennemføres med omhu.

Stk. 10. Frihedsberøvelse efter § 36 med henblik på afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller udsendelse, skal finde sted i særlige faciliteter. Hvis dette ikke er muligt, skal den frihedsberøvede holdes adskilt fra almindelige ind-

satte. Uledsagede mindreårige må ikke frihedsberøves i fængsler.«

§ 37 d. En udlænding, der er frihedsberøvet i medfør af § 36, eller hvis frihedsberøvelse er opretholdt af retten i medfør af § 37, jf. § 36, kan modtage besøg i det omfang, opretholdelse af orden og sikkerhed på anbringelsesstedet tillader det. Politiet kan af hensyn til indhentelsen af oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til denne lov kan gives, eller om udlændingen lovligt opholder sig her i landet, eller som er nødvendige for, at politiet kan drage omsorg for udlændingens udrejse, modsætte sig, at den frihedsberøvede modtager besøg, eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Den frihedsberøvede har altid ret til ukontrolleret besøg af den beskikkede advokat. En frihedsberøvet, der har ansøgt om opholdstilladelse efter § 7, har endvidere altid ret til ukontrolleret besøg af en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 2-5 (Udelades)

§ 37 e. (Udelades)

Stk. 2. En udlænding, der er frihedsberøvet i medfør af § 36, eller hvis frihedsberøvelse er opretholdt af retten i medfør af § 37, jf. § 36, har ret til ukontrolleret brevveksling med den beskikkede advokat, justitsministeren, beskæftigelsesministeren, Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet. Har udlændingen ansøgt om opholdstilladelse efter § 7, har vedkommende endvidere adgang til ukontrolleret brevveksling med Dansk Flygtningehjælp. Retsplejelovens § 772, stk. 2, finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 3-4 (Udelades)

§ 43 (Udelades)

Stk. 2. Såfremt politiet drager omsorg for en udlændings udrejse, skal udlændingen afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet hermed. Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbigt af statskassen. Udgifterne afholdes endeligt af statskassen, hvis udlændingen har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og medvirker til sagens oplysning, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold. 3. pkt. gælder dog ikke, hvis udlændingen er omfattet af § 10, eller hvis ansøgningen som følge af udlændingens nationalitet, og fordi der ikke er generelle udsendelseshindringer til udlændingens hjemland, er behandlet efter den i § 53 b, stk. 1, nævnte procedure.

Stk. 3. Føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet, samt dennes herværende repræsentant har pligt til uden udgift for staten straks at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse, såfremt udlændingen bliver afvist, overført eller tilbageført efter reglerne i kapitel 5 eller 5 a. De har endvidere pligt til at erstatte statens udgifter ved rømte eller agterudsejlede besætningsmedlemmer og blindpassagerers ophold, tilbageførelse til skibet eller luftfartøjet eller udsendelse. Ju-

10. I § 37 d, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »Dansk Flygtningehjælp«: »og for De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).«

11. I § 37 e, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »Dansk Flygtningehjælp«: »og De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR).«

12. I § 43, stk. 2, indsættes efter 3. pkt.: »Endvidere afholdes udgifterne til overførsel af en udlænding til en anden medlemsstat efter reglerne i kapitel 5 a endeligt af statskassen.«

13. I § 43, stk. 3, 1. pkt., ændres »afvist, overført eller tilbageført« til: »afvist eller overført«.

stitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om størrelsen af den i 2. pkt. nævnte erstatning.

Stk. 4-5 (Udelades)

§ 48 a. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning, overførsel eller tilbageførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller § 28, stk. 2, 3 eller 5, jf. stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller udvisning efter § 25, nr. 2, eller § 25 b og i givet fald udsendelse. Udsendelse efter 1. pkt. må dog kun finde sted til et land, der har tiltrådt og faktisk respekterer flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og hvor der er adgang til en forsvarlig asylprocedure. Udsendelse efter 1. pkt. må ikke finde sted til et land, hvor udlændingen vil være i risiko for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles ikke, før Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel og udsendelse, jf. stk. 1.

Stk. 3. Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel og udsendelse, skal politiet gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorefter politiet forud for Udlændingestyrelsens afgørelse skal gøre en asylansøger, der opholder sig her i landet, bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 48 c. Hvis særlige hensyn af humanitær karakter taler herfor, kan Udlændingestyrelsen uanset reglerne i §§ 48 a og 48 b beslutte, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 skal behandles her i landet, hvis udlændingen ønsker dette.

§ 48 d. Udlændingestyrelsens afgørelser efter §§ 48 a-c kan påklages til justitsministeren. Klage har ikke opsættende virkning.

§ 53. Stk. 1-5 (Udelades)

Stk. 6. Ved Flygtningenævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand, en advokat, et medlem, der indstilles af Dansk Flygtningehjælp, et medlem, der gør tjeneste i Udenrigsministeriets departement, og et medlem, der gør tjeneste i Justitsministeriets departement, jf. dog stk. 8-10.

Stk. 7. Drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinjer for nævnets arbejde m.v. sker i nævnets koordinationsudvalg, der sammensættes som nævnt i stk. 6 og så vidt muligt består af faste medlemmer.

Stk. 8. Sager, hvor Udlændingestyrelsen efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp ikke har truffet bestemmelse efter § 53 b, stk. 1, om, at afgørelsen ikke kan indbringes for Flygtningenævnet, behandles af formanden eller en næstformand alene, medmindre der er grund til at antage, at nævnet vil ændre Udlændingestyrelsens afgørelse.

14. I § 48 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »afvisning, overførsel eller tilbageførsel« til: »afvisning eller overførsel«.

15. I § 48 a, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.: »Dette gælder tilsvarende for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som har søgt asyl i en anden medlemsstat uden at have opnået international beskyttelse.«

16. I § 48 a, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., ændres »afvisning, udvisning, overførsel eller tilbageførsel og udsendelse« til: »afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse«.

17. §§ 48 c og 48 d ophæves.

18. I § 53, stk. 6, ændres »stk. 8-10.« til: »stk. 8-11.«

19. I § 53 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6«.

Stk. 8-12 bliver herefter stk. 9-13.

Stk. 9. Sager, hvor betingelserne for at opnå asyl åbenbart må anses for at være opfyldt, kan behandles af formanden eller en næstformand alene.

Stk. 10. Sager, hvor der er anmodet om genoptagelse af en afgørelse truffet af Flygtningenævnet, kan behandles af formanden eller en næstformand alene, når der ikke er grund til at antage, at nævnet vil ændre sin afgørelse.

Stk. 11. Justitsministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for Flygtningenævnet.

Stk. 12. Flygtningenævnets formand kan ad hoc-beskikke et medlem, der er udtrådt af nævnet, til at votere i en sag, som den pågældende tidligere har deltaget i behandlingen af. Har det medlem, der tidligere har deltaget i behandlingen af en sag, forfald, kan formanden udpege eller ad hoc-beskikke et enkelt medlem, der træder i det pågældende medlems sted under sagens fortsatte behandling.

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om følgende spørgsmål, jf. dog § 53 b, stk. 1:

- 1) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.
- 2) Bortfald efter §§ 17 og 17 a og inddragelse efter §§ 19 eller 20 af en opholdstilladelse, der er givet efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.
- 3) Nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument.
- 4) Udsendelse efter § 32 b og § 49 a.

Stk. 2. Afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, der opholder sig her i landet, eller træffer Udlændingestyrelsen efter § 32 b eller § 49 a afgørelse om, at en udsendelse ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for påklaget til Flygtningenævnet. Påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1 har opsættende virkning.

Stk. 3. Udlændingestyrelsens afgørelser som nævnt i stk. 1 skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Politiet kan uden udlændingens samtykke videregive oplysninger om en udlændings strafbare forhold, herunder om sigtelser for strafbare forhold, til Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet, hvis den pågældende har ansøgt om opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, eller er omfattet af § 42 a, stk. 2, jf. stk. 3.

§ 55. *Stk. 1-4* (Udelades)

§ 56. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, henviser en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-10.

20. § 53 a, stk. 1, nr. 1, ophæves og i stedet indsættes:

- »1) Afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a.
- 2) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.«

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

21. I § 53 a, stk. 2, indsættes før 1. pkt.:

»Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, der indgives til Udlændingestyrelsen senere end 7 dage, efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises.«

22. I § 55 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Stk. 1 finder ikke anvendelse i sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, medmindre sagen er henvist til behandling efter § 53, stk. 6.«

23. I § 56, *stk. 1*, ændres »§ 53, stk. 6 eller 8-10.« til: »§ 53, stk. 6 eller 8-11.«

Stk. 2. Såfremt udlændingen eller den beskikkede advokat begærer det, har udlændingen ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet, jf. dog stk. 3 og 4. Nævnet bestemmer, om den øvrige behandling af sagen skal være mundtlig, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Sager, der behandles efter § 53, stk. 8-10, behandles på skriftligt grundlag.

Stk. 4-9 (Udelades)

§ 58 c. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra et andet EU-lands myndigheder i medfør af reglerne i Dublinforordningens artikel 21, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 21, stk. 7. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 21, stk. 1.

Stk. 2-3. (Udelades)

24. § 56, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Sager, der behandles efter § 53, stk. 8-11, behandles på skriftligt grundlag. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan henvise en sag vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, der behandles efter § 53, stk. 6, til mundtlig behandling, hvis særlige forhold gør det påkrævet.«

25. To steder i § 58 c, stk. 1, 1. pkt., og i § 58 c, stk. 1, 2. pkt., ændres »artikel 21« til: »artikel 34«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

§ 3

Stk. 1. Loven finder anvendelse på ansøgninger om international beskyttelse, der indgives efter lovens ikrafttræden, samt på anmodninger om overtagelse eller tilbagetagelse, som er fremsendt til en anden medlemsstat efter lovens ikrafttræden, uanset hvornår ansøgningen er indgivet.

Stk. 2. Hvis en anmodning om overtagelse eller tilbagetagelse er fremsendt til en anden medlemsstat før lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.